

SISTEM PROSTOR-VREME

Autorska studija
Ljiljana Dešević, psiholog

Ništa nije stalno osim promena

Heraklit

Univerzum: Šta, kako i zašto

Naš Univerzum je *sistem* strukturiran od nebrojano manjih, međusobno konektovanih neorganskih, organskih i psiholoških *sistema*. Svaki od tih sistema ima:

- Nepojmljivo složenu internu strukturu
- Nebrojano nepojmljivo složenih konekcija sa drugim sistemima

Smatra se da egzaktne nauke ne mogu da napreduju u razumevanju tako složene strukture sistema koje proučavaju, ukoliko se ne spozna princip strukture psihološkog sistema, najslženijeg od svih poznatih sistema Univerzuma.

Složeniji sistem od psihološkog sistema je jedino Univerzum sam.

Pitanje na koje tražimo odgovor je: *kako i zašto* nam razumevanje principa strukture psihološkog sistema omogućava da razumemo princip strukture onih sistema koji čine Univerzum, pa i princip strukture samog Univerzuma?

Publikovani radovi iste autorke

Interdisciplinarnost i psihologija: osnovi strukturologije (<http://kpv.rs/?p=3257>)

Metoda interdisciplinarnosti sa mehanizmom evolucije i hipotezom prostora i vremena (<http://kpv.rs/?p=3286>)

Prostor-vreme sistema

U dosadašnjim radovima pojam **komponenta** sistema izjednačili smo s pojmom **funkcija** sistema.

Ako bi oficijelna nauka prihvatila tu činjenicu da je komponenta sistema isto-istovremeno funkcija sistema, ona bi time postavila novi naučni koncept, koncept **komponenta-funkcija sistema**.

Pojmove komponenta i funkcija sistema smo izjednačili i sa pojmovima:

- Konekcija, tj. veza sistema
- Promena, tj. evolucija sistema
- Prostor-vreme sistema

Znači: komponenta=funkcija=konekcija=promena=prostor=vreme

Ako bi se konceptu prostor-vreme dodala reč sistem, taj bi koncept bio redefinisani i glasio bi: **prostor-vreme sistema**.

Hipoteza ovog rada je: Prostor-vreme nije samo jedna od dimenzija sistema. Prostor-vreme je sistem sam.

Ukoliko nauka prihvati činjenicu da je prostor-vreme isto-istovremeno sistem sam, to bi potvrdilo sledeće zaključke:

1. Da prostor-vreme ima svoju strukturu: svoje komponente, funkcije, veze i promene, i da je ta struktura identična strukturi sistema
2. Da se struktura prostor-vremena može matematički opisati i dokazati

Šta je još potrebno da znamo da bismo mogli razumeti kako i na koji način nam znanje principa strukture-funkcije-prostor-vremena psihološkog sistema omogućava da razumemo strukturu-funkcije-prostor-vreme drugih sistema, pa i Univerzuma samog? To je na prvom mestu jedan fenomen koji je dovoljno značajan da dobije svoj naziv: **tačka konekcije sistema ili lubind sistema**.

Lubind sistema

Postoji jedno mesto, jedna komponenta prostor-vremena Univerzuma na kome se jedan sistem konektuje sa drugim sistemom. To mesto je **tačka konekcije dva sistema**.

Tačku konekcije dva sistema nazvaćemo **lubind sistema**.

Primer:

Lubind psihološkog i centralnog nervnog sistema je ono mesto na kome se, na primer, san konektuje sa hipotalamusom.

Lubind dva sistema je početna tačka njihove ukupne konekcije.

Struktura lubinda

Lubind dva sistema je poseban sistem sa svojom strukturom koju čine: komponente, funkcije, veze, promene, prostor-vreme.

Strukturu lubinda čine komponente onih sistema koji se konektuju.

Pristup strukturi nekog sistema imaćemo ukoliko razumemo:

- Princip strukture psihološkog sistema
- Princip strukture lubinda tog sistema sa psihološkim sistemom

Omotač sistema

Ukupnost svih lubinda jednog sistema, tj. ukupnost svih tačaka konekcije jednog sistema sa svim drugim sistemima sa kojima je dati sistem u datom trenutku konektovan, predstavlja ***opnu ili omotač sistema***.

Omotač sistema ***odvaja*** jedan sistem od drugih sistema. Istovremeno, omotač sistema ***konektuje*** dati sistem sa drugim sistemima.

Suma lubinda datog sistema je poseban sistem sa svojom strukturom koju čine njegove: komponente, funkcije, veze, promene, prostor-vreme.

Simbol sume lubinda datog sistema bio bi \sum lubind datog sistema.

Primer:

- Omotač psihološkog sistema je \sum lubind psihološkog sistema
- ***Opna*** ćelije je \sum lubind ćelije
- Omotač Univerzuma je \sum lubind Univerzuma

Pogled u Univerzum

Strukturu (funkcije, veze, promene, prostor-vreme) Univerzuma i svih sistema koje čine Univerzum mi *ne možemo da opažamo* iz pozicije u kojoj se nalazimo.

Iz pozicije u kojoj smo možemo da opažamo samo oblik sistema.

Strukturu sistema, pa i strukturu Univerzuma mi ne možemo da vidimo, čujemo dodirnemo, omirišemo, okusimo. Možemo samo da je *razumemo*.

„Kretanje“ kroz strukturu Univerzum

Aksiom od koga polazimo je: Princip strukture složenijih sistema u sebi sadrži princip strukture manje složenih sistema.

Iz toga sledi da princip lubinda složenijih sistema u sebi sadrži princip lubinda manje složenih sistema.

Ukoliko razumemo princip strukture psihološkog sistema i princip strukture lubinda psihološkog sistema sa bilo kojim od sistema, mi ćemo moći da razumemo, da se mentalno krećemo kroz Univerzum od jednog do drugog sistema.

Takođe, moći ćemo da *razumemo* i ono što Univerzum čini specifičnim (različitim) od drugih sistema:

1. Princip strukture „inicijalne tačke“ Univerzuma, a to je bazična struktura-funkcija-prostor-vreme Univerzuma na kojoj “stoji“ Univerzum (od koje počinje strukturiranje Univerzuma)
2. Princip strukture ukupnosti našeg Univerzuma
3. Princip strukture pojedinačnih sistema našeg Univerzuma

Kada budemo razumeli: princip strukture „inicijalne tačke“ Univerzuma, proces strukturiranja Univerzuma i princip strukture nekih sistema Univerzuma, moći ćemo da razumemo i princip strukture Σ lubind (omotača) našeg Univerzuma.

Kada budemo razumeli princip strukture Σ lubind našeg Univerzuma moći ćemo da odgovorimo na pitanje da li Σ lubind našeg Univerzuma *odvaja* naš Univerzum od „ničega“ (od Neuniverzuma) ili Σ lubind našeg Univerzuma *konektuje* naš Univerzum sa nebrojano drugih Univerzuma?

Iskorak preko „horizonta nauke“

Da bi se razumele struktura-funkcija-prostor-vreme datog sistema, pa i Univerzuma, potrebno je da znamo još i:

1. Poznate činjenice o strukturama različitih sistema do kojih je došla nauka
2. Pitanja o strukturama različitih sistema koje su pojedine nauke postavile, a na koja još nisu odgovorile

Sva ova znanja su nam potrebna da bi nam bilo jasno šta to tačno treba da tražimo u strukturi-funkciji-prostor-vremenu proučavanih sistema i u njihovim lubindima.

Pomoću i ovih znanja možemo da promenimo ugao gledanja na Univerzum i njegove sisteme i da dođemo do revolucionarnih otkrića koja su nam toliko potrebna.

Copyright©Ljiljana Dešević 2016